

SELSKAPSAVTALE

FOR

ÅLESUNDREGIONENS HAVNEVESEN IKS (ÅRH)

Kapittel 1: Etablering, rettigheter og plikter

§ 1-1 Organisasjonsform / bakgrunn

Ålesundregionens Havnevesen (ÅRH) ble stiftet i 2005 som et interkommunalt havnefellesskap/samarbeid opprettet av kommunene Giske, Haram, Sula og Ålesund i henhold til kommunelovens (LOV-1992-09-25-107) bestemmelser, jfr. lovens kap. 5, § 27.

Ved ikrafttredelse av ny kommunelov (LOV-2018-06-22-83) opphører de såkalte §27-selskapene som organisasjonsform, med en overgangsperiode på inntil fire år - ut 2023.

Ålesundregionens Havnevesen (ÅRH) er vedtatt omorganisert til et interkommunalt selskap (IKS), i henhold til kommunelovens kap. 17 og lov om interkommunale selskaper (IKS-loven) (LOV-1999-01-29-6), med kommunene Giske, Sula, Haram og Ålesund som deltakerkommuner.

Haram kommune blir egen kommune fra 01.01.2024, og vil dermed gå inn som deltaker i det interkommunale selskapet fra dette tidspunkt.

Giske kommune går ut av havnesamarbeidet gjeldende fra 01.10.2025.

§ 1-2 Deltakere

Deltakere i ÅRH er

- Ålesund kommune
- Sula kommune
- Haram kommune

§ 1-3 Formål

Ålesundregionens Havnevesen IKS sitt formål er å forene tilgjengelige havnetilbud i en region for effektivisering og bedre kapasitetsutnyttelse av personell, utstyr og infrastruktur, jfr. målsettingen i de Nasjonale Transportplaner.

I overensstemmelse med denne nasjonale målsetting har ÅRH som formål å samordne all kommunal havnevirkksomhet innenfor de enkelte deltakerkommunenes havneområder. I tilknytning til dette skal ÅRH på vegne av deltakerkommunene ivareta alle forvaltningsmessige og administrative oppgaver som etter havne- og farvannsloven (LOV-2019-06-21-70) påligger kommunene.

Målsettingen for ÅRH's virksomhet er at de samlede havneressurser til enhver tid skal utgjøre et konkurransedyktig havnetilbud for brukerne. For at havnen skal kunne opprettholde og videreutvikle trafikkgrunnlaget, skal ÅRH kunne engasjere seg i alle former for havnetilknyttet virksomhet, herunder

samferdselsspørsmål og næringsutvikling som finnes hensiktsmessig og økonomisk fordelaktig for havnefellesskapet og det næringsliv havnen skal betjene.

§ 1-4 Hovedkontor

ÅRH har sitt hovedkontor i Ålesund kommune.

§ 1-5 Deltakernes innskuddsplikt

ÅRH IKS overtar eiendomsretten til de havneanlegg, innretninger og havnearealer som tidligere tilhørte det interkommunale samarbeidet ÅRH. Dette anses for å utgjøre deltakerkommunenes innskudd i selskapet.

ÅRH IKS overtar også alle ressurser, rettigheter og forpliktelser som tidligere tillå det interkommunale samarbeidet.

ÅRH har ansvaret for drift, tilsyn og vedlikehold av de eiendommer, anlegg, arealer og innretninger som kommunene/samarbeidet overfører til ÅRH i henhold til denne selskapsavtale.

§ 1-6 Rettslig status

ÅRH er et interkommunalt selskap som utgjør et eget rettssubjekt som er rettslig er utskilt fra deltakerkommunene. Det er selskapet som sådan, og ikke deltakerne, som har partsstilling i avtaler med private og i forhold til det offentlige. Selskapet opptre i eget navn som saksøker og saksøkt i rettssaker.

§ 1-7 Deltakernes eierandel og ansvar

ÅRH eies av de deltakende kommuner med følgende fordeling av eierskap og tilsvarende økonomisk ansvar.

Kommune	Eierandel	Økonomisk ansvar
Sula	1	6,67 %
Haram	1	6,67 %
Ålesund	13	86,67 %
Sum	15	100 %

Den enkelte deltaker hefter ubegrenset for sin prosentdel av selskapets forpliktelser.

§ 1-8 Utbygging av havneanlegg

ÅRH foretar planlegging og utbygging av havneanlegg etter havnerådets (representantskapets) nærmere bestemmelse. Havneanleggene skal disponeres med sikte på best mulig ressursutnyttelse.

Nødvendig kapital til ervervelse av arealer og utbygging av havneanlegg, tilveiebringes av styret etter havnerådets (representantskapets) bestemmelse.

Forslag om havneutbyggingsprosjekter i de deltakende kommuner behandles av ÅRH's styre og havneråd (representantskap).

De deltakende kommuner har hver for seg rett til å avslå bygging av havneanlegg og installasjoner innenfor kommunens grenser, hvis det på grunn av forurensning, miljøforhold eller andre saklige grunner ikke er ønskelig fra kommunens side.

Gjennomføring av nye anlegg som krever større investeringer og låneopptak enn de rammer som kommunestyrene/bystyret har gitt havnerådet (representantskapet) og havnestyret, jfr. denne

selskapsavtale § 3-1, 3. avsnitt, forutsetter tilslutning fra samtlige deltakerkommuner, jfr. § 3-1, 4. avsnitt.

Kapittel 2: Organisasjon og ledelse

§ 2-1 Havnerådet (representantskapet); sammensetting og saksbehandlingsregler

I henhold til IKS-loven § 6 skal selskapet ha ~~et~~ representantskap hvor samtlige deltakere er representert med minst én representant. I ÅRH utgjør representantskapet Havnerådet. Havnerådet består av folkevalgte representanter fra de deltakende kommuner oppnevnt av det enkelte kommunestyre.

Havnerådet har følgende sammensetning:

Oppnevnt av	Antall medlemmer med personlig varamedl.	Merknad
Sula kommunestyre	1	
Haram kommunestyre	1	
Ålesund kommunestyre	5	
Samlet antall medlemmer	7	

Havnerådet velger selv leder og nestleder for valgperioden blant de kommunalt oppnevnte medlemmer i havnerådet. Leder og nestleder skal ikke være fra samme kommune.

Havnerådet er beslutningsdyktig når minst 5 medlemmer eller deres varamedlemmer er til stede.

Havnerådet holder møte minst to ganger hvert år og ellers når rådets leder, eller minst 3 representanter av rådet ber om dette. Innkallelsen skjer ved lederen, med ordinært 14 dagers varsel.

I innkallelsen skal angis de saker som foreligger til behandling.

Rådets leder skal sørge for at det føres protokoll fra møtene. I protokollen skal rådets beslutninger inntas med angivelse av utfallet av stemmegivningen. Protokollen skal undertegnes av møteleder samt to andre personer som utpekes av rådet.

Styrets leder og ÅRHs daglige leder (havnefogd/havnedirektør) har rett til å være til stede på rådets møter.

Rådets beslutninger fattes med alminnelig flertall. Står stemmetallet likt, gjelder det som møteleder slutter seg til.

Ordfører og administrasjonssjef i de deltakende kommuner har møte og talerett i rådet. Havnerådets funksjonstid er fire år og følger kommunevalgperioden.

§ 2-2 Havnerådets oppgaver og myndighet

Havnerådets oppgaver og myndighet omfatter:

1. Fatte beslutning i alle saker som styret legger frem.
2. Påse at selskapets formål fremmes i overensstemmelse med selskapsavtalen, vedtatte beslutninger og havne- og farvannslovens bestemmelser.

3. Etter innstilling av havnestyret, vedta økonomiplan, budsjett, bevilge de nødvendige midler til havnens drift og utbygging, og fatte beslutning om opptak av lån innenfor rammer gitt av eierkommunene, jfr. § 3-1.
4. Fastsette styrets godtgjørelse, velge revisorer, og bestemme deres honorar og instruks.
5. Godkjenne havnevesenets regnskaper.
6. Fastsettelse av farvannsavgift i henhold til havne- og farvannsloven § 36
7. Å fastsette forskrifter i henhold til havne- og farvannsloven § 6 hva gjelder sikker ferdsel i kommunens sjøområde.
8. Velge representanter til selskapets styre (havnestyre)

§ 2-3 Havnestyret - oppnevning og sammensetning

Havnerådet velger et havnestyre som skal bestå av 5 eller 7 medlemmer med personlige varamedlemmer.

I overensstemmelse med Nærings- og fiskeridepartementets anbefalinger skal medlemmene av havnestyret ha en faglig bakgrunn som sikrer effektivitet i den daglige forretningsmessige drift av havnen. Minst 1 av styrets medlemmer skal ha tilhørighet i en av kommunene Haram eller Sula.

De ansattes representant i havnestyret skal inngå i havnestyrets samlede medlemstall.

Medlemmer/varamedlemmer av havnerådet kan ikke samtidig være medlemmer/varamedlemmer av havnestyret.

Havnerådet oppnevner havnestyret i samsvar med retningslinjene i kommuneloven § 10-8, jf. havne- og farvannsloven § 4.

Havnerådet velger leder og nestleder i havnestyret for valgperioden.

Havnevesenets daglige leder (havnefogd/havnedirektør) har møteplikt og talerett i havnestyrets møter.

Ordfører og administrasjonssjef i de deltakende kommuner samt havnerådets leder har møte og talerett i havnestyret.

Havnestyrets funksjonstid er fire år og følger kommunevalgperioden.

§ 2-4 Innkalling til styremøte

Styrets leder skal innkalle til styremøte etter behov. Innkallingen skal normalt skje skriftlig med et varsel på 5 dager og inneholde sakliste. Møteinnkalling og sakliste skal også sendes ordfører og administrasjonssjef i de deltakende kommuner samt havnerådets leder.

Medlem av styret og daglig leder kan kreve at styret sammenkalles.

§ 2-5 Saksbehandling i havnestyret

Havnestyret er beslutningsdyktig når minst 4 av i alt 5 eller 5 av i alt 7 medlemmer er til stede. Styremøtet ledes av lederen, eller i dennes fravær, av nestleder.

Havnestyrets beslutninger fattes med alminnelig flertall. Ved stemmelikhet i havnestyret har havnestyrets leder dobbeltstemme. Havnestyrets leder har ikke dobbeltstemme ved valg hvor avgjørelse skjer ved loddtrekning.

Det skal føres protokoll fra havnestyrets møter. Ved uenighet i styrets beslutning, kan styremedlem og havnesammenslutningens daglige leder kreve å få sin oppfatning innført i protokollen.

§ 2-6 Havnestyrets myndighet

Forvaltningen av ÅRH hører inn under havnestyret som har ansvaret for en tilfredsstillende organisasjon av virksomheten. Havnestyret skal særlig ha sin oppmerksomhet henvendt på at ÅRH til enhver tid skal kunne gi brukerne et best mulig havnetilbud over et bredest mulig spekter, at havnens ressurser utnyttes på best mulig måte, samt at havnen til enhver tid er mest mulig konkurransedyktig.

Havnestyret utøver alle funksjoner som havne- og farvannsloven til enhver tid fastsetter som kommunens oppgave. Havnestyret utarbeider forslag om årsbudsjett til havnerådet innenfor de mål og rammer som er vedtatt av havnerådet i økonomiplanen, og har den myndighet i budsjettsaker som etter gjeldende forskrifter om kommunal og fylkeskommunal budsjetter kan delegeres til havnestyret.

Havnestyret kan delegere sin myndighet etter disse vedtekter og ellers i saker som angår den daglige ledelse og drift av havnen, til ÅRH sin daglige leder (havnefogden/havnedirektøren). Daglig leder kan videre delegere sin myndighet innenfor organisasjonen.

I henhold til havne- og farvannsloven § 4 andre ledd, kan enkeltvedtak som havnestyret treffer påklages til departementet etter at klagen er forberedt av havnestyret.

Havnestyret skal videre:

1. Påse at virksomhetens formål fremmes i overensstemmelse med selskapsavtalen, vedtatte beslutninger og havne- og farvannslovens bestemmelser.
2. Påse at kommunale forskrifter etter havne- og farvannslovens bestemmelser, herunder bestemmelser om avgifter og avgiftsområder etterleves.
3. Avgjøre hvordan havnekassens midler skal forvaltes, herunder treffe beslutninger om plassering av havnekassens midler
4. Ansette, si opp og avskjedige daglig leder (havnefogd/havnedirektør) for havnen, fastsette dennes lønn og utferdige stillingsinstruks.

§ 2-7 Daglig leder (havnefogd/havnedirektør)

Den daglige ledelse av ÅRH ivaretas av havnefogden/havnedirektøren som har ansvar for at virksomheten drives i overensstemmelse med gjeldende lover og forskrifter, og de pålegg og vedtak som er fattet av havnerådet og havnestyret.

Havnefogden/havnedirektøren treffer selv avgjørelse om videredelegasjon av delegert myndighet til havnens øvrige personell.

§ 2-8 Representasjon

Havnestyrets leder og daglig leder (havnefogd/havnedirektør) tegner ÅRH hver for seg.

Daglig leder (havnefogd/havnedirektør) representerer ÅRH utad i saker som faller inn under dennes myndighet.

Kapittel 3: Selskapets økonomi

§ 3-1 Økonomi og låneopptak

Økonomiforvaltningen i ÅRH skal utøves i samsvar med bestemmelser i havne- og farvannsloven § 32, samt kommuneloven kapittel 14 og IKS-loven § 22.

De økonomiske rammebetingelsene skal bidra til at driften av havna klarer å innbringe det som er nødvendig for at havnen skal dekke sine forpliktelser, så som utgifter til administrasjon, drift, vedlikehold, finansieringsutgifter og utbygging. Det er anledning til å anvende inntekter til etablering av fond i rimelig utstrekning.

Sammenslutningens felles havnekaske overdras til ÅRH IKS sin havnekaske etter havne- og farvannsloven.

Inntekter fra selskapets aktiva i form av eiendommer, anlegg, arealer, bygninger og utstyr m .v. skal utelukkende tilfalle selskapets havnekaske, både ved utleie og ved salg.

Lånekapital til havneinvesteringer i overensstemmelse med økonomiplan og årsbudsjett tilveiebringes av havnestyret etter havnerådets og kommunestyrenes/bystyrets bestemmelse.

Kommunestyrene ~~havnerådet~~ fullmakt til å ta opp nye lån til kapitalformål innenfor en løpende låneramme på kr 550 000 000.

Større investeringer og låneopptak utover den gitte fullmakts ramme, må vedtas av kommunestyrene ~~/bystyret~~ etter forslag fra havnestyret og havnerådet, jfr. § 1-8.

ÅRH kan ikke stille garanti eller pantsette sine eiendeler til sikkerhet for andres økonomiske forpliktelser.

§ 3-2 Salg av fast eiendom mv.

Vedtak om å avhende eller pantsette grunneiendom, anlegg mv. som eies av ÅRH eller en av de deltakende kommuner må treffes av havnerådet etter forslag fra styret, og godkjennes av kommunestyret i vertskommunene for grunneiendommen.

Vederlag oppnådd som følge av salg etter foregående avsnitt, tilfaller selskapets havnekaske.

Disponering av midler som hører under havnekapitalen må ikke stride mot havne- og farvannsloven §32.

Kapittel 4: Endring i selskapsavtalen, oppløsning av selskapet mv.

§ 4-1 Endringer i selskapsavtalen

Endringer i selskapsavtalen som gjelder

- selskapets foretaksnavn;

- deltakende kommuner;
- selskapets formål;
- hvor selskapet har sitt hovedkontor;
- antall styremedlemmer;
- deltakernes innskuddsplikt og plikt til å foreta andre ytelser overfor selskapet;
- den enkelte deltakers eierandel og ansvarsandel i selskapet; eller
- antall medlemmer av representantskapet eller hvor mange medlemmer den enkelte deltaker oppnevner

krever tilslutning av samtlige medlemmer av havnerådet (representantskapet).

Andre endringer vedtas av havnerådet (representantskapet) med tilslutning fra minst to tredeler av de avgitte stemmer.

§ 4-2 Uttreden

Den enkelte deltaker kan med ett års skriftlig varsel si opp sitt deltakerforhold i ÅRH og kreve seg utløst av dette.

Vedtak om uttreden av selskapet skal besluttet av kommunestyret ~~i den~~ angjeldende deltakerkommune.

Utløsningssummen fastsettes til andelens nettoverdi ved oppsigelsesfristens utløp. Utløsningssummen kan likevel ikke overstige verdien av deltakerens innskudd. For øvrig vises til IKS-loven § 30.

§ 4-3 Oppløsning

Selskapet kan oppløses dersom alle deltakerne er enige om det. Vedtak om oppløsning av selskapet skal besluttet av kommunestyret ~~i deltakerkommunene~~.

Ved vedtak om oppløsning av ÅRH, oppnevner havnerådet straks et avviklingsstyre. Når avviklingsstyre er valgt, trer havnestyret ut av sin funksjon.

Avviklingsstyre velges med ubestemt tjenestetid, men med en oppsigelsesfrist på tre måneder. Avviklingsstyret velger selv leder og nestleder.

Avviklingsstyret har myndighet til å foreta de disposisjoner som trengs for å avvikle ÅRH. For øvrig vises til IKS-loven § 32 flg.

Kapittel 5: Ikrafttredelse

§ 5-1 Ikrafttredelse

Denne selskapsavtale trer i kraft fra 01.01.2026 etter likelydende vedtak av kommunestyrene i de deltakende kommuner.

Denne selskapsavtale ble vedtatt av:

Haram kommunestyre i møte 12.02.2026

Sula kommunestyre i møte 05.02.2026

Ålesund kommunestyre i møte

25.09.2025

Samtidig oppheves tidligere vedtekter med hjemmel i havne- og farvannsloven for Ålesund havnevesen, som trådte i kraft den 01.01.2024. Endringer: 01.04.2007, 01.01.2011, 01.01.2020.